

INFORMACIJE ZA STUDENTE I PLAN RADA

UPRAVLJANJE KULTURNOM BAŠTINOM				
Naziv predmeta:	Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita
		Obavezni	II	4
				2P + 2V

Studijski programi za koje se organizuje :

Interdisciplinarni studijski program **KONZERVACIJA I RESTAURACIJA - MASTER**

Uslovjenost drugim predmetima: Nema uslovjenosti

Ciljevi izučavanja predmeta:

Razumjeti kompleksnost kulturne baštine i značaj njenih vrijednosti za društvo. Osporobiti studenta za primjenu UNESCO standara i drugih savremenih metoda za valorizaciju kulturne baštine i stavljanja u funkciju održivog korišćenja; Osporobiti studenta za timski rad i primjenu stručnih i naučnih metoda i rezultata istraživanja u izradi menadžment planova i drugih strateških dokumenata za valorizaciju i upravljanje različitim segmentima kulturne baštine. Steći napredna teorijska i praktična znanja o odabiru poželjnih modela upravljanja različitih segmenata kulturne baštine u svrhu njenog održivog razvoja.

Osporobiti studenta da prepozna faktore rizika i prijetnje, kao i pozitivne efekte korištenja kulturne baštine u turističke i druge komercijalne svrhe. Ovladati naprednim znanjem o standardima i metodama zaštite tradicionalnih vrijednosti kulturne baštine s obzirom na globalizaciju, ekonomsko tržiste i investicije.

Ishodi učenja

Nakon završenog kursa student:

1. Poznaje UNESCO i druge savremene standarde i mehanizme zaštite, značajne za valorizaciju i upravljanje kulturnom baštinom;
2. Sposoban je da primjeni rezultate istraživanja u kontekstu zaštite i očuvanja tradicionalnih vrijednosti kulturne baštine;
3. Sposoban je da učestvuje u multidisciplinarnim timovima;
4. Poznaje način, metodologiju i proces izrade strateških dokumenata za valorizaciju i upravljanje kulturnom baštinom i sposoban je da učestvuje u njihovoj izradi;

Ime i prezime nastavnika i saradnika:

Metod nastave i savladavanja gradiva: Predavanja, vježbe, samostalna izrada domaćih zadataka, konsultacije.

U sklopu vježbi predviđeno je proučavanje studija slučaja, nacionalnih kulturnih dobara i lokaliteta upisanih na UNESCO Listu svjetske baštine. Studenti na primjerima uče UNESCO standarde značajne za upravljanje kulturnom baštinom i njihovu primjenu, kao i proces izrade menadžment planova i ulogu konzervatora u multidisciplinarnom timu na izradi menadžment planova i drugih strateških dokumenata za dugoročno upravljanje različitim segmentima kulturne baštine.

PLAN RADA

		Naziv metodskih jedinica za predavanja (P), vježbe (V).	
		Planirani oblik provjere znanja (PZ: domaći zadaci, kontrolni testovi, kolokvijumi,)	
		Priprema i upis semestra.	
I	P	Pojam i značaj kulturne baštine i njena uloga u održivom društvenom razvoju	
	V / PZ	Materijalna i nematerijalna kulturna baština /vrste podvrste i kategorije	
II	P	Aspekti zaštite i valorizacije kulturne baštine	
	V / PZ	Način i metodologija zaštite i valorizacije	
III	P	Zaštićena svjetska baština – proces nominacije, kriterijumi i koristi zaštite baštine	
	V / PZ	UNESCO smjernice za izradu nominacionih dosjeda kroz odabrani primjer/ analiza sadržaja	
IV	P	Sistem upravljanja kulturnom baštinom u Crnoj Gori/normativni i institucionalni aspekt	
	V / PZ	Kontrolni test	

V	P	Menadžment planovi u okviru sistema upravljanja u Crnoj Gori
	V / PZ	Odabrani primjeri u Crnoj Gori
VI	P	Proces planiranja upravljanja (različite faze)
	V / PZ	Akcioni plan, implementacija praćenje (monitoring) u kontekstu menadžment plana
VII	P	Zaštita i upravljanje dobrima svjetske baštine
	V / PZ	Kontekst svjetske baštine; Osnovna polazišta za upravljanje dobrima svjetske baštine
VIII	P	Plan upravljanja (menadžment plan) dobra svjetske kulturne baštine
	V / PZ	Studija slučaja
IX	P	Ekonomска valorizacija kulturne baštine
	V / PZ	Pozitivni i negativni aspekti
X	P	Upravljanje kulturnom baštinom kroz primjenu konzervatorskih mjera (konervaciji, restauracija, adaptacija, održavanje i dr.)
	V / PZ	Primjeri - obnove i adaptacije pojedinačnih kulturnih dobara u cilju održivog korišćenja
XI	P	Upravljanje kulturnom baštinom kroz urbanističko i prostorno planiranje
	V / PZ	Metodologija i principi zaštite od nekontrolisane gradnje
XII	P	Studije slučaja / Integralna zaštita kulturnih dobara u planskim dokumentima
	V / PZ	Kolokvijum
XIII	P	Kulturna politika - Značaj i uloga strateških dokumenta u upravljanju kulturnom baštinom kroz strateška dokument (politike, programi razvoja, programi zaštite, konkursi...)
	V / PZ	Odnos upravljanja prema razvoju (politike, strategije itd.)
XIV	P	<i>Kulturna baština i turizam</i>
	V / PZ	Rizici i prijetnje u korištenju kulturne baštine u turističke svrhe /Upravljanje rizicima
XV	P	<i>Održivi razvoj i kulturna baština primjeri dobre prakse upravljanja</i>
	V / PZ	Popravni kolokvijum
<i>Nedjelje završnih i popravnih ispita, Zaključivanje ocjena</i>		

Obaveze studenta u toku nastave: Studenti u toku semestra treba da prisustvuju predavanjima, urade sve vježbe predviđene planom i programom, seminarski rad, test i kolokvijum. Prezentacija pisanog završnog rada uz usmeno obrazlaganje)

Konsultacije:

Opterećenje studenta u časovima:

<u>Nedjeljno</u>	<u>u semestru</u>
4 kredita x 40/30 = 5 sati i 20 min Struktura: Predavanja: 2 časa Vježbe: 2 časa Samostalni rad uključujući i konsultacije: 2 sata i 20 min.	Nastava i završni ispit: 5 sati 20 min x 16 = 85 sati 20 min Neophodne pripreme prije početka semestra (administracija, upis, ovjera) $2 \times (5 \text{ sati i } 20 \text{ min}) = 10 \text{ sati } 40 \text{ min}$ Ukupno opterećenje za predmet $4 \times 30 = 120 \text{ sati}$ Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 24 sata (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmeti) Struktura opterećenja: $85 \text{ sati } 20 \text{ min (Nastava)} + 10 \text{ sati } 40 \text{ min (Priprema)} + 24 \text{ sata (Dopunski rad)}$

Literatura:

Program razvoja kulturnog turizma Crne Gore s akcionim planom 2019 - 2021. god. Ministarstvo održivog razvoja i turizma CG, 2019.;
M. Valčić, Turizam i kultura, Zagreb 2018.;
Menadžment plan utvrđenja Besac, Ministarstvo kulture C G, 2014.;
Menadžment plan nekropola stećaka Grčko groblje i Bare Žugića, Novakovići, Opština Žabljak i Grčko Groblje, Šćepan Polje, Opština Plužine, Cetinje, decembar 2013.;
Menadžmen plan Istoriskog jezgra Cetinja, Ministarstvo kulture CG, 2009/12.;
Menadžment plan Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora, Ministarstvo kulture, CG 2011.;
Zakon o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore", br. 049/10 od 13.08.2010, 040/11 od 08.08.2011, 044/17 od 06.07.2017, 018/19 od 22.03.2019);
D.A.Jelinčić, *Kultura u izlogu. Kratki vodič za upravljanje kulturnim dobrima*. Meandarmedia, Zagreb (2010);
J. Jokilehto: A History of Architectural Conservation, Butterworth-Heinemann, Oxford, 2002.;
Vijeće Europe (2005): Okvirna konvencija o vrijednosti kulturne baštine za društvo (Faro konvencija);
UNESCO. 1972. Konvencija o zaštiti Svjetske kulturne i prirodne baštine /Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage;

Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:

Redovnost pohađanja i aktivnost na nastavi: 10 poena

Test: 10 poena

Kolokvijum: 30 poena

Završni ispit : 50 poena (Seminarski rad 15 poena, usmeni dio zavrsnog ispita 35 poena)

Prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena.

Ocjena	A	B	C	D	E
Broj poena)	90-100	80-89	70-79	60-69	50-59

Ime i prezime nastavnika koji je pripremio podatke: red.prof mr Nataša Đurović